

dS De
Standaard

De Standaard

Date: 07-02-2024
Page: 2-3
Periodicity: Daily
Journalist: Karlien Beckers

Circulation: 71590
Audience: 457199
Size: 973 cm²

Zijn jongens echt conservatiever dan meisjes?

JONGEREN Vlaamse jongens kiezen vaker rechtse partijen dan meisjes. Ze zijn ook minder tolerant tegenover minderheidsgroepen, en zijn minder overtuigd van de klimaatverandering. Hoe komt dat?

Karliën Beckers,
Amber Janssens

Van tolerantie tegenover minderheidsgroepen tot stemgedrag bij de volgende verkiezingen: Vlaamse jongens lijken er anders over te denken dan Vlaamse meisjes. Dat blijkt uit een vijfjaarlijkse studie van het Jeugdonderzoekplatform (JOP). Volgens de onderzoekers gaapt er een duidelijke genderkloof.

Kunnen we jongens conservatiever noemen dan meisjes? “Dat hangt ervan af wat je conservatief noemt”, zegt socioloog Bram Spruyt (VUB), die meewerkte aan het onderzoek. “Als je conservatisme invult als gehecht zijn aan tradities, of niet erg progressief zijn op ethisch vlak, dan kun je hen inderdaad minder progressief noemen”, zegt Spruyt. Zo geven jongens in het algemeen aan minder tolerant te zijn tegenover minderheidsgroepen, zoals migranten of mensen met een ander geloof, maar vooral tegenover de lgbti-gemeenschap. Meisjes zijn ook meer overtuigd van de impact van klimaatverandering. “Best opvallend voor een generatie waarvan vaak wordt gezegd dat ze erg progressief is”, zegt Spruyt.

Voorkeur voor autoriteit

Socioloog Mieke Van Houtte (UGent) is niet verrast. Tien jaar geleden vond Van Houtte al soortgelijke verschillen in haar onderzoek: “Toen bleek al dat er bij jongens meer ‘homonegativiteit’ heerst.” Recenter onderzoek naar etnische vooroordelen toont dat die tendensen ook daar zijn door te trekken, voegt Van Houtte eraan toe.

Onderzoek toont dat jongens traditioneler denken over genderrollen dan meisjes. “Holebi’s door kruisen per definitie bepaalde gendernormen, al was het maar door hun partnerkeuze. Dat kunnen jongens als een bedreiging zien, omdat de traditionele positie van de man in de samenleving in het gedrang komt.” Jongens – en mannen – vertonen bovendien vaker persoonlijkheidskenmerken die gelinkt zijn aan autoriteit en dominantie. “Door zich af te zetten tegen minderheidsgroepen proberen ze die autoriteit te versterken”, zegt Van Houtte.

Jongens blijken ook vatbaarder te zijn voor groepsdruk. “Dat zagen

we in onderzoek naar vooroordelen tegenover minderheidsgroepen op scholen”, zegt Van Houtte.

“Jongens ervaren veel druk van leeftijdsgenoten. In scholen met een sterkere macho-cultuur willen ze hun mannelijkheid extra in de verf zetten”

Mieke Van Houtte
Socioloog (UGent)

“In de adolescentie beginnen jongeren hun identiteit te vormen. Jongens ervaren veel druk van leeftijdsgenoten. In scholen met een sterkere machocultuur wilden ze hun mannelijkheid extra in de verf zetten om bij de groep te horen. Meisjes spiegelen zich veeleer aan hun beste vriendinnen.”

Andrew Tate

Toch zijn het niet alleen jongens die conservatiever worden. “Die tendens is er bij alle Europese jongeren”, zegt Quita Muis, socioloog aan de Universiteit van Tilburg. Ze werkte mee aan de jongste European Values Study, die elke negen jaar peilt hoe normen en waarden van Europese jongeren evolueren. Daaruit blijkt volgens

Muis dat de samenleving als geheel progressiever en democratischer wordt, maar dat jongeren dat relatief minder snel doen dan vorige generaties.

Babyboomers – de hippiegeneratie – stelden hun wereldbeeld in hun jeugd veel sneller bij dan jongeren nu, zegt Muis. De context waarin jongeren opgroeien, speelt daarbij een belangrijke rol. Daar wringt het schoentje: “We horen vaak dat onze samenleving nog nooit zo stabiel en welvarend is geweest. Maar jongeren ervaren ook veel instabiliteit.”

“Er komt ongelofelijk veel op de jongeren af: denk aan de verschillende oorlogen en de klimaatopwarming”, zegt Julien De Wit, auteur van *Ge(en)eratie*, waarin hij thema's als grensoverschrijdend gedrag, politiek en mentaal welzijn vanuit het standpunt van jongeren bekijkt. Volgens De Wit, die ook actief is in de Vlaamse Vereniging van Studenten, gaan jongeren daardoor op zoek naar eenduidigheid. “Jongeren zoeken een duidelijk standpunt. Misschien vinden jongens dat sneller in rechtser gedachtegoed. Maar voor meisjes kun je evengoed stellen dat ze verder naar links opschuiven.” Uit het onderzoek van JOP blijkt dat Vlaams Belang de populairste partij is bij jongens. Bij meisjes is dat Groen, gevolgd door Vooruit.

“De extreme partijen hebben een helder standpunt. Voor veel jongeren is het onduidelijk waar centrumpartijen voor staan. Wat is hun boodschap?”

Julien De Wit

Voorzitter Vlaamse Vereniging van Studenten

De splitsing lijkt zich te kristalliseren op sociale media: met aan de ene kant MeToo en aan de andere kant figuren als Andrew Tate, die een heel conservatief beeld van mannelijkheid uitdraagt. De Wit: “Jongeren kijken voor die thema's lang niet alleen naar Belgische opiniemakers”, zegt De Wit.

Weinig interesse in politiek

De aanwezigheid van specifieke ideologische content op sociale media kan een invloed hebben, maar moet niet overschat worden, zegt Muis. “Het zal de waarden van jongeren niet helemaal veranderen, maar als ze zich al vinden in bepaalde ideeën, zullen jongeren zich er nog sterker mee identificeren.”

Bovendien kunnen sociale media een vertekend beeld geven, waarschuwt De Wit: “Mensen die er heel luid zijn, zijn veel zichtbaarder.” Dat creëert druk om ook een

mening te hebben over bepaalde thema's, aldus De Witte: “Als je geen pro-Palestijnse boodschappen post, word je snel in het tegenkamp gestoken.” Dat valt deels te verklaren omdat jongeren een groepsgevoel missen, zegt Muis. “Die nood om een kamp te kiezen, is deels een copingmechanisme tegen de eenzaamheid die ze voelen”, voegt De Witte toe.

Dat grote engagement online vertaalt zich evenwel niet in interesse in de aankomende verkiezingen. Bijna de helft van alle jongeren geeft aan geen partijvoorkeur te hebben of zelfs niet te gaan stemmen. Voor De Wit wijst dat vooral op het gebrek aan een dieper gesprek met jongeren over bepaalde thema's en wat ze daarvan vinden. “Er is een overvloed aan informatie, maar eigenlijk weten we heel weinig. De extremen hebben een duidelijk standpunt, maar voor veel jongeren is het onduidelijk waar politieke centrumpartijen zoals CD&V voor staan. Wat is hun boodschap?”

Moeten we ons dan zorgen maken dat jongeren apathisch dreigen te worden? “Nee”, zegt Spruyt. “We zien dat jongeren een duidelijkere stemvoorkeur hebben naarmate ze ouder worden. Bovendien: we hebben het altijd over jongeren, maar heel wat volwassenen hebben ook geen interesse in de politiek of weten amper op wie te stemmen.”

Jongens blijken vatbaarder te zijn voor groepsdruk. © Kristof Vadino

Meisjes maken zich meer zorgen over de klimaatverandering. © Kristof Vadino